

PEACE UNITED

OPPITUNTIMATERIAALI

Tämä on uusi Peace United -kampanjan materiaali, jonka avulla voit käsitellä oppilaiden kanssa ajankohtaisia aiheita:

- ▶ sota ja rauha
- ▶ nuorten radikalisoituminen
- ▶ syrjäytyminen.

Peace United lähestyy aiheita jalkapallon kautta, ja kannustammekin kouluja mukaan esimerkiksi pelaamaan ystävyysotteluita. Materiaali sopii erinomaisesti oppiainerajat ylittäväksi teemakokonaisuudeksi esimerkiksi liikunnan/terveystiedon ja yhteiskuntaopin, uskonnon tai elämäntietämystiedon aineiden välille.

Parhaiten materiaali soveltuu kaksoistunnille tai 75/90 minuutin oppitunnille. Voit myös soveltaa materiaalia ja keskittyä rajattuun aiheeseen tai räätälöidä tuntisi eri kohtien videoiden ja keskustelun aiheiden pohjalta. Myös neljännen osion lautapelin voi tarvittaessa pelata pikapelinä. Muista erityisesti lyhyemmällä tunnilla kuitenkin varmistaa, että oppilaat ymmärtävät käsiteltävän ilmiön ja siihen liittyvät termit.

Antoisia oppitunteja!

1. ALKUKESKUSTELU JA ORIENTAATIO AIHEESEEN

Aiheeseen motivoiva keskustelu voidaan tehdä joko pienryhmissä tai opettajan johdolla jutustelevasti. Ajatuksena on saada oppilaat pohtimaan omia kuulumisiaan ja arjen ilojaan suhteessa eri puolella maailmaa asuvien oppilaiden mahdollisiin kokemuksiin.

- Kuinka voit tänään?
- Mistä iloitset?
- Jos sinun pitäisi valita kerrottavaksi yksi asia josta iloitset elämässäsi, niin minkä sanoisit?
- Jos olisit vierailut koululuokassa maailmalla, mitä arvelet ikäisesi nuoren esimerkiksi Somaliassa, Irakissa tai Guatemalassa vastaavan näihin kysymyksiin?

Esimerkkejä:

- ▶ Koulua pommitettiin eilen, joten tänään sinne ei saa mennä, voisi sanoa somalialainen. Hän ei ehkä osaisi olla lainkaan iloinen yllättävästä vapaapäivästä.
 - ▶ Kaupungistamme ovat sähköt ja vesi olleet poikki jo kuukausia. On likainen olo ja heikottaa, voisi irakilainen nuori vastata.
 - ▶ Guatemalassa on sadekausi jatkunut liian kauan ja tulvat ja maanvyöryt pitävät ihmiset pulassa ja kaikki hukkuu mutaan. Sairaudet leviävät ja tiet ovat poikki.
- Onko jotain kivaa, jota voit tehdä tänään? Onko mitään, mikä saa huolesi hetkeksi unohtumaan?
 - ▶ Opettajana voit ehdottaa, että jokaisessa maassa nuoret voisivat vastata: Jalkapallo. Tämä johdattaa tunnin seuraavaan osioon.

2. JALKAPALLO RAUHAN LAJINA

Katsokaa Youtubesta Alho feat Särren esittämä Peace Unitedin [kampanjabiisi](#).

Ohjaa oppilaat pohtimaan videon aikana kysymyksiä kuten:

- Mitä näet videolla?
- Mikä rooli biisissä ja musiikkivideolla annetaan jalkapallolle?
- Ketkä pelaavat?
- Millainen tunnelma videosta välittyy?

Ajatuksia keskusteluun:

- ▶ Jalkapallo on rauhan laji, joka yhdistää ihmisiä ja tuo iloa ja toivoa.
- ▶ Pelatessa arjen huolet unohtuvat.
- ▶ Erilaiset ja eri tavoin ajattelevat voivat tulla yhteen ja pelin keskellä unohtaa erilaisuutensa tai erimielisyydet. (Esimerkki pelaamisesta pakolaisleireillä ja turvapaikanhakijoiden kanssa)

Voit katsoa myös lyhyen videon Peace United joukkueesta ja esitellä kampanjaa esimerkiksi sen verkkosivuston kautta:

A: Video: [Laura Österberg-Kalmari kutsuu kaikki Suomen koulut mukaan pelaamaan rauhan puolesta!](#)

B: Video: [Peace Unitedin terveiset Zaastrin pakolaisleiriltä.](#)

C: Peace Unitedin verkkosivut: [peaceunited.fi](#)

3. SOTA JA RAUHA

Jotta oppilaiden kanssa voidaan puhua terrorismista, radikalisoitumisesta ja ääriliikkeisiin lähtemisen syistä, on hyvä käsitellä ensin lyhyesti sodan ja rauhan kysymyksiä ja tunnustella oppilaiden tietämystä aiheesta ja maailman tämänhetkisistä tapahtumista.

Aiheeseen johdattelevia kysymyksiä oppilaille esitettäväksi ovat esimerkiksi: Missä soditaan ja miksi? Mistä maista tulee Suomeen eniten pakolaisia ja miksi he ovat lähteneet? Milloin Suomessa sodittiin ja lähtikö Suomesta pakolaisia?

Eräs visuaalinen ja konkreettinen tapa saada oppilaat hahmottamaan rauhaa ja rauhattomuutta on *Vision of humanity* -sivuston [Rauhan indeksi -kartan](#) kautta. Kartassa 162 maata on listattu rauhallisimmasta rauhattomimpaan ja laitettu karttaan sijan mukaisilla väreillä sinisestä punaiseen. Kartan kautta oppilaille hahmottuu paremmin myös, missä nämä maat sijaisevat ja millä alueilla on konflikteja. Kartan kautta voi käsitellä myös pakolaisuutta: lähtevätkö pakolaiset aina punaisista maista sinisiin?

- ▶ Voitte pohtia myös yhdessä millaista työtä tehdään rauhan puolesta ja ketkä sitä tekevät?
- ▶ Mitä tarkoittaa rauha ja mitkä ovat edellytykset rauhan toteutumiselle?

4. RADIKALISOITUMINEN JA SYRJÄYTYMINEN

Tässä osiossa oppilaat ohjataan keskustelemaan terrorismista, fundamentalismista ja radikalisoitumiseen johtavista tekijöistä ensin vapaan keskustelun, sitten videon ja lautapelin kautta. Oppilaiden tietotasosta riippuen käsitellään keskeisiä termejä ja terrorismiin liittyviä ilmiöitä ensin yhdessä, jotta oppilaat ymmärtävät videoissa ja pelissä käytettyjä termejä ja ymmärtävät mihin ne liittyvät. Opettajan on hyvä pohtia etukäteen, mitkä termit ovat ehkä oppilaille hankalia ja onko ilmiöitä käsitelty aiemmin jonkun muun aineen oppitunnilla.

A: KESKUSTELU

- Millaista on terroristisota?
- Mitä ovat terroristijärjestöt. Missä seuraavat terroristijärjestöt toimivat: Isis, Taleban, Al Qaida, Al-Shabaab, Boko Haram?
- Ketkä lähtevät äärijärjestöjen riveihin taistelemaan? Mistä maista lähdetään?

Ajatuksia yhteiseen keskusteluun:

- ▶ Ilmiö ei ole vain ”tuolla jossain”, vaan kaikkialta maailmasta lähtee sotilaita ja nuoria, joita kutsutaan liittymään äärijärjestöjen riveihin.
- ▶ Mikä saa nuoren lähtemään ja miksi joku haluaa lähteä? (Tässä tärkeää tunnin alun kysymys voinnista ja kuulumisista – Kuinka voit? Mistä iloitset? Onhan kaikki edes jotenkuten ok elämässäsi?)
- ▶ Nuori joka lähtee sotimaan, ei näe itsellään olevan vaihtoehtoja, toivoa, hyväksyntää tai rakkautta omassa elämässään.

Ota huomioon nuorten näkemykset, mielipiteet, kysymykset sekä asenteet ja tarttuka keskustelussa niihin. Tällaisia kysymyksiä voivat olla esimerkiksi: Miksi joku haluaa lähteä sotimaan ”pahisten puolelle?” Miksi ihmiset lähtevät pois kotimaistaan, miksi miehet eivät jää sotimaan maansa puolesta? Mielipiteet ja kysymykset voivat lähteä liikkeelle esimerkiksi asenteista pakolaisia kohtaan, naisen asemasta, muslimeista, rauhan kaipuusta ja pakolaisten selkkauksista täällä kotimaassa jne.

- ▶ Aiheiden käsittelyssä tärkeitä näkökulmia ovat esimerkiksi ihmisarvo, oikeudenmukaisuus, empatia ja omasta jakaminen.
- ▶ Tunneilla voi keskustelun pohjana käyttää myös väittämiä pakolaisiin ja radikalisoitumiseen liittyen. Esimerkiksi Pakolaisneuvonnan julkaisua [Kymmenen väitettä ja faktaa turvapaikanhakijoista ja pakolaisista.](#)

B: VIDEOT JA KAAVIOT

► Video: [Peace Unitedista Jordaniassa.](#)

Apukysymyksiä videon käsittelyyn:

- Ketä näit videolla ja miksi he olivat pakolaisleirillä?
- Mitä syitä videolla annettiin radikalisoitumiselle?
- Mitä jalkapallo on antanut videon ihmisille?
- Mikä rooli harrastuksilla ylipäättänsä on radikalisoitumisen ehkäisemisessä?

► Infografiikka: [Mikä ajaa nuoren ääriryhmään?](#)

► Video ja julisteet Anna syy jäädä -kampanjasta:

Kampanjavideo: [Anna syy jäädä](#)

Juliste: [Anna syy jäädä A3 Suomi](#)

Juliste: [Anna syy jäädä A3 Lähi-itä](#)

C: PELI ELÄMÄSTÄ

Tulostettavassa noppapelissä yrität selvittää reitin varhaislapsuudesta varhaisaikuisuuteen. Pahimmassa tapauksessa katoat taistelussa Syyriassa. Kohtaloosi vaikuttavat synnyinpaikkasi ja etninen taustasi. Vai vaikuttavatko? Voittaja on se, joka pääsee ensimmäisenä Tulevaisuus-ruutuun. Kaikissa peleissä niin ei käy. Sellaista on elämä.

Tulosta pelilauta suurennettuna A3 kokoon. Jaa luokka neljän henkilön ryhmiin pulpettien ympärille ja jaa heille pelimerkit ja nopat. Käykää yhdessä läpi pelin säännöt ja varmistakaa, että oppilaat tuntevat pelissä käytetyt termit.

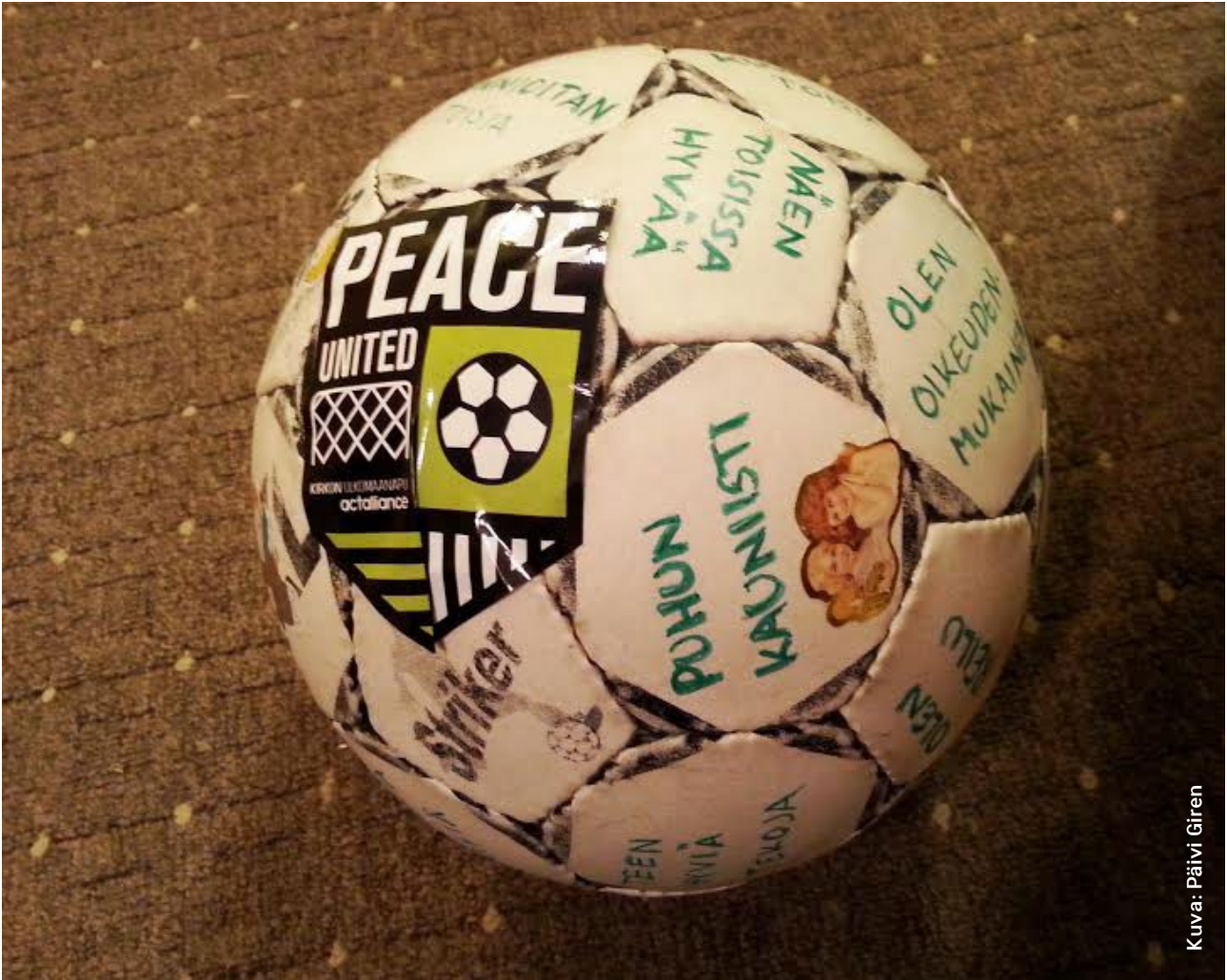
Tulosta peli!

Huom! Pelin voi pelata myös pikapelinä siten, että hyppää aina seuraavaan tekstipalloon nopan osoittamaan suuntaan, eikä jää kulkemaan pikkupallukoita heittovuorojen mukaan.

- Lopuksi keskustelkaa pelin kulusta ja tapahtumista. Miltä tuntui tipahtaa pelistä? Miltä tuntui, että noppa määrittä lähtökohdan ja tilanteesi pelin alussa? Miltä niistä jotka pääsivät tulevaisuuteen saakka onnistuminen tuntui? Mitkä tekijät vaikuttivat onnistumiseen? Miltä tuntui, että osa pelitovereista ei selvinnyt?

Voit käyttää aiheessa apunasi myös Tekoja-kampanjan laajempaa opasta nuorten väkivaltaisesta radikalisoitumisesta!

Lataa materiaalipaketti!

Kuva: Päivi Giren

PEACE UNITED AAMUNAVAUKSESSA

Etenkin jos koulu on mukana Peace United -kampanjassa, kannattaa aihe tuoda esiin ja oppilaiden tietoisuuteen esimerkiksi aamunavauksessa. Tässä yksi esimerkki, kuinka käsitellä kampanjaa.

Tilaa Peace United -pelipallo Kirkon Ulkomaanavulta (löydät ohjeet kampanjan verkkosivustolta).

Kirjoita palloon yksinkertaisia, tavallisia, positiivisia rauhantekoja ja kerro koululaisille, että pallo on hyvä ja tärkeä työväline monissa Kirkon Ulkomaanavun tehtävissä: kaikilla lapsilla on oikeus leikkiin ja liikkumiseen kaoottisissakin oloissa. Nuorten syrjäytymistä voi ehkäistä hyvillä harrastuksilla ja koulutuksella. Pallo voi auttaa myös Suomeen tulevia maahanmuuttajia kotoutumaan, voidaan tutustua ja tehdä yhdessä.

Voit lukea palloon kirjoitetut rauhanteot avauksessa ääneen ja mahdollisuuksien mukaan laittaa pallon kiertämään oppilaille. Pyydä sitten jokaista valitsemaan yksi rauhanteko, jota yrittää toteuttaa viikon aikana.

Harjoituksen jälkeen voit kertoa lyhyesti kampanjasta ja sen teemoista ja siitä, miten koulunne on mukana näiden toteutuksessa. Voit lukea myös Rauhanfutiksen [pelisäännöt](#). Lisää Rauhanfutismateriaalia löydät Rauhankasvatusinstituutin sivuilta: [rauhankasvatus.fi](#).

Lopuksi voit soittaa Peace United kampanjan [tunnusbiisin](#).

LOPPUSANAT

*”Autan sinua eteenpäin, koska jokainen täälläpäin ansaitsee huomisen.”
(Peace United kertosäe)*

Jokainen ansaitsee myös hymyn ja hyväksyvän katseen. Pidetään huolta, niin toisistamme täällä koulussa, kuin kenestä tahansa, joita kohtaamme.

Materiaalin työstöön osallistuivat: Tiina Taavitsainen, Emmi Ruohonen & Päivi Giren

peaceunited.fi | tekojakampanja.fi | opettajatilmanrajoja.fi | kirkonulkomaanapu.fi

